

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas loodustlähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

Nr 6 19.9.2018

Kallis koolipere – õpilased ja kolleegid!

Teate mis... ÜKS KÕIGE LAHEDAM ASI ELUS ON ÕPPIMINE! Kui te nüüd endamisi mõtlete, et mis on selles sunduses lahendat, õppimine on ju keeruline ja raske. Siis vastus on see, et raske ja keeruline on vaid see, mida ei oska. Aga õppimine teebki ju oskajaks. Õppimine on tõesti mõnus, sest see tekitab hea enesetunde! Haaa! MA SAIN HAKKAMA! MA OSKAN!

Koolis õppimine on veel iseäranis mugav – õppimine on tehtud lihtsaks. Jalgratta leiutamine on tõesti raske, kui seda peab tegema üksi ja täiesti iseseisvalt, eks uue asja õppimine niisamuti. Kuid kool ongi ju loodud selleks, et õppimine oleks lihtsam ja kergem – siin on kaaslased, kellega koos on palju lõbusam avastada uusi asju ning õpetajad, kes teavad, oskavad ja tõesti soovivad oma tarkusi jagada. Ei ole ma siin majas veel näinud kitsit õpetajat, kes õpilaste juhendamisel end tagasi hoiaks ja tahaks kõik jätta vaid enda teada.

Kuid üldisemas plaanis? Mis roll on õppimisel inimühiskonnas? Õeldakse, et töö tegi ahvist inimese. Kui see

tõesti oli nii, siis kuidas on juhtunud, et koer, hobune, eesel ja kõik teised koduloomad, kes põlvest põlve muudkui töötavad, ei ole kümne tuhande aasta-ga teinud erilist arenguhüpet? See tõttu ma arvan, et ahvist sai inimene ikkagi tänu õppimisele. Tänu soovile ja vajadusele uurida ja katsetada uusi asju ning õppida neid kasutama.

Nii et individuaalses plaanis tekitab edukas õppimine mõnutunnet ja see tõttu tahaks seda üha uuesti kogeda ning üldises plaanis tegi õppimine ahvist inimese.

„Kuid see pole veel kõik“, nagu öeldakse reklaamis – õppimishimuline inimene ei vanane nii kiiresti ja temaga koos on ka noortel alati huvitav. Aga kui keegi tunneb, et ta tahaks kogu aeg ja pidevalt õppida ja õppida, siis ta ei hakka mitte igaveseks üliõpilaseks vaid hoopis õpetajaks!

Rõõmsat ja põnevat uut õppeaastat meile kõigile! Ja kui juba õppida, siis aianduskoolis ja mõnuga!

Kalle Toom, direktor

Foto: V. Truija

Aasta õpetaja 2018

Sirje Tooding

Palju õnne!

Mis tehtud ...

- 27.8 Uue õppeaasta algus
- 4.9 Rebaste päev ja sügismatk
- 5.-6.9 Maastikuehitajate päev

... mis teoksil

- 26.-28.9 EuroSkills 2018 Budapestis
- 5.10 Õpetajate päev
- 16.10 Kursustevaheline mälumäng
- 1.11 Sügispidu

TÄNASES LEHES

Haridus 3500 marga eest!
Rabarebased ruulivad!
Tõukerattaga sõitev Lenin!
Sõrmkäppi täis peenar Lätis!
Wow ja oioi muljetega Tšehhist!
Viiekesi Hollandis!
Armastus tööpostil!
... ja palju muud huvitavat!!!

Floristi eriala õpilased ja kursusejuhataja Irma Samoldina

Õpilasesindus on alustamas tegevust

Räpina Aianduskoolis alustab oktoobri teisest nädalast taas vilkamat tegevust õpilasesindus. Suure uuendusena on õpilasesindusele antud kasutada lausa oma klassiruum, mille enda käe järgi seadmist saab alustada üsna pea.

Õpilasesinduses on võimalus organiseerida erinevaid üritusi. Kõige vahvama on see, et ürituste kõik osad saavad õpilased ise valida ning kokku panna – esinevast bändist kuni tordi maitseni. Juba 1. novembril toimub kooli sügispidu ning õpilaste arvamused ja eelistused selles vallas, kuidas see peaks välja nägema, on teretulnud. Lisaks toimuvad ka koolivälised üritused ning väljasõidud, kus just õpilasesinduse liikme-

tel on eelisvõimalus osaleda.

Õpilasesinduse üks eesmärk on esindada kõikide õpilaste huve, vahendades neid kooli juhtkonnale. Lahendust võivad leida probleemid ühiselamu tingimuste või koolitoidu kvaliteediga ning õpilaste tungival soovil on võimalik muuta ka seda, kuidas koolis mitmed muud asjad toimivad. Selleks, et muutused toimuksid on vaja julgust enda eest seista. Probleemid, mille üle võiks terve aasta vinguda võivad leida lahenduse paari nädalaga – vaja on lihtsalt tegutseda!

Kui sa sihid tulevases elus kõrgemale kui teised, siis teiste ees eelise annavad

kogemused. Õpilasesinduses on võimalik saada mitmesuguseid kogemusi nii organiseerimise kui ka juhtimise vallas või kasvõi meelelahutajana! Täisealistel õpilastel on oktoobri lõpus võimalus kandideerida ka õpilasmavalitsuse presidendiks, kes osaleb muu hulgas ka kooli juhtkonna koosolekutel.

Kui soovid midagi rohkemat ära teha, tahad avaldada enda arvamust kohas, kus see loeb või tahad lihtsalt näha, kuidas asjad sünnivad, siis õpilasesindus on koht sulle. Kohtumiseni oktoobris!

Priit Kaasik, AE17-41-K

õpilasesinduse president

Räpina Aianduskoolis toimetab õpilasmalev

Ajalugu, kas varem on aianduskoolis õpilasmalevat tööl olnud, ma ei tea, aga sel suvel proovisime järele ja kutsusime maleva õppemajandile appi. Appi marju korjama, sibulaid ülesse võtma ja teisigi töid proovima, kuid peamiselt siiski sõstarde pärast. Ikka selleks, et viimased ei jääks põõsastele ega satuks ablaste lindude nokatäiteks. Malevlased tulid Tallinnast, viis poissi ja viis tüdrukut, pealekauba kaks täiskasvanud juhendajat-komandöri. Tööd tehti korralikult, eriti kui meenutada

sellesuviseid ilmu, kus marju korjates kruvis palavus pea kõigil päevadel üle 30 plusskraadi. Öhtuti tegelesid malevlased meelelahutustega, käisid matkamas, kontsertidel ja muudel üritustel, ühesõnaga õppisid Lõuna-Eestit ja Räpina ümbrust tundma. Ulualust pakkus malevlastele kooli ühiselamu ja ringilikumiseks kasutati kooli jalgrattaid. Kokkuvõtteks võiks öelda – malevlased rahul, meie rahul. Arvude keeles korjasid malevlased kaheksa tööpäeva jookkul kokku umbes tonni jagu sõstraid,

koristasid pea pool tonni sibulaid, lõikasid vaarikaid, sorteerisid tulbisibulaid ja palju muudki. Puhkuste perioodil, kui õppemajandil on rohkelt töökäsi nõudvad tegemised ees, on malevlased edaspidigi käepärane ja tore võimalus töödega valmisjõudmiseks. Rõõmsad noored töid oma toimetamistega helgust aianduskooli suvisesse argipäeva, loodame neid jälle näha uuel suvel!

Urmas Roht, õppemajandi juhataja

Floristipõllu õiteilu

Minu meelest näeb eriliselt kena ja külluslikult õitsev välja tänavu sügisel nn floristipõld. Suvelillede osa rajatakse igal aastal uuesti ja tänavune õiteilu on eriti silmapaistev. On rohkelt õisi, mida floristi eriala õpilastel lõigata ja kooli töötajatel vaasi tuua. Siinkohal palju tänu nähtud vaeva eest õpetaja Merike Aometsale ja Kristiina Laursonile koos õpilastega ning kõigile teistele, kes pillava õiteilu heaks käed külge pannud.

Urmas Roht, õppemajandi juhataja

Mõtted selle kooliaasta esimesest päevast

Meie kooli suitsunurgas ossipidu toimus vist

Tuhat sihvakoort maas lebamas – meenutavad seda just!

Saan aru — närv on sees ja see ei lohuta,

Et aasta uus ei enam koputa

Vaid kohal on ta, siin on ja samas.

Vilju – lilli – uusi teadmisi ta kannab!

Tuleb küll ehk hirmutav nädal või kaks

Aga uskuda võid – kõik läheb paremaks!

Saad sõbrad eluks ajaks ja leiad endas midagi,

Mis kõnetab sind eluteel ja näitab ehk nii mõndagi,

Näiteks: täis ilastatud sihvakoored maas ei ole ilus,

Need korja kokku ja juhatan — prügikast on puude vilus!

Kaisa Valk, AE17-42-K

Rabarebased ehk rebaste päev aianduskoolis

Äratasime rebasehakatised hommikul kell kuus. Kogunesime kõik Jõe tänava ühika ette, kus päevakangelastele joonistati rebasenäod pähe. Siis jooksid Nirud autosõidu tempos Konsumi poe parklasse, kus toimus traditsiooniline sibula söömine ja hommikuvõimlemine. Peale esimest tundi lugesid Nirud koolimaja ees vannet. Enne lõunat pidid nad sööma hambatikkudega nuudleid. Kui tunnid lõppesid, sõitsime Meenikunno rappa ning traditsioonilise rabamatka tegime huvitavamaks erinevate ülesannetega. Rebased moodustasid kaks võistkonda ja esimesena ootas neid ees muna jooks. Muna lusika pealt maha kukutamata pidid rebased jooksma vastasvõistkonnani. Teine mäng nägi ette kiiruse peale riiete alt lusika läbi ajamise. Kõige naljakamaks osutus kolmas ülesanne, kus kaks rebast pidid teineteise vahel õhupalle katki suruma. Viimasena pidid Nirud üksteist jogurtiga toitma. Sõotjal olid silmad kinni seotud, teine kõrvalt juhendas, kuidas täpsemini suuni jõuda

Hommikuvõimlemine

ja kolmas... pidi sööma.

Tore oli näha aktiivseid Nirusid, kes ei kartnud osa võtta ülesannetest! 😊 Oli vahva päev!

Sille Lillo, Triin Leies, FL16-41K

Fotod: K. Valk, L. Kont

Kaunid vurrud

Meid äratati kella kuue paiku valju kolkimise ja lärmi peale. Neid rebaseid, keda õnnestus nii vara oma soojadest "pesadest" välja ajada, ootas ees traditsiooniline jooks Konsumi poeni ja veel palju muud huvitavat. Neid rebaseid, kellel õnnestus hommikutegevustest kõrvale hiilida, ootasid vahetundidel erinevad mängud, nagu nt sinepi söömine ja lahjendamata morsi joomine. Omajagu meisterlikkust nõudis hambatikkudega nuudlite söömine. Lugemata ei jäänud ka rebasevanne. Kõik esmakursuslased said endale selga prügikotid ja näole kenad maalingud. Tore oli seegi, et

neid, kes ei tahtnud ristimisest osa võtta, õnneks selleks ei sunnitud.

Pärast koolipäeva lõppu ootas meid ees tore rabamatk, kuhu vihma kiuste isegi üsna paljud kohale tulid. Kõndisime 2,7 km laudteel ürgses looduses ja värskes õhus ning meile räägiti Meenikunno raba kohta huvitavaid fakte. Selleks ajaks kui me matkaga alustasime, oli ilm väga päikesepaisteliseks ja ilusaks läinud. Matka lõpus ootas meid lõõtspillimuusika, soe seljanka, värske kringel ja tee, hiljem ka erinevad rebastele mõeldud mängud.

Tuuli Geetsia Tšaškin, FL18-42-K

Mulle meeldis rebaste päev. Ma olen põnevil, et õpin Räpina Aianduskoolis. Eriti selle pärast, et selle kooli õpetajad ja õpilased on kõik viisakad. Ma olen Eestis elanud umbes ühe aasta. Minu jaoks oli rebaste päev kõige huvitavam päev Eestis. Ma ütlen mongoli sõpradele, et eestlased on viisakad, sõbralikud ja eesti haridus on väga hea. Aitäh kõikidele õpetajatele ning teise ja kolmanda kursuse õpilastele.

Solongoo Oyundalai, AE18-42-K

Sibul — rebaste lemmiktoit

Puhkehetk rabamatkal

Aianduskooli aja lugu

Õppeaasta on vaevalt alata saanud ning soojalt paistev päike peletab eemale mõtted peagi lähenevast pikast ja pimedast talvest. Siiski on palju neid, kes kannatamatult juba kevadet ootavad, sest 2019. aasta 1. juunil on aianduskoolis suur pidupäev – Räpina Aianduskool tähistab 95. juubelit!

95 aastat on Räpinas aiandusharidust antud ega muidu Räpinat aianduse hälliks kutsuta. Mul on hea meel viia teid rännakule läbi kõigi nende 95 aasta ja avastada koos teiega, kuidas meie kool just selliseks kujunenud on nagu täna näeme. Igas järgnevas koolilehes tuleb vaatluse alla üks kümnendik aianduskooli ajaloost ning juubeli lehes jõuame tänasesse päeva. Aga alustame siis algusest.

Räpinas töötas vallakool 19. sajandist, 1917. aastal asutati Räpina Realgümnaasium. Elu ise tekitas vajaduse põllumajandusharidust andva õppeasutuse järele ning Haridusministeeriumi kirjaga nimetati alates 1. augustist 1924 Räpina Realgümnaasium ümber **Võru maakonna Räpina avalikuks ühis-põllumajandusgümnaasiumiks**.

Koolis töötas viis klassi ning 1924/1925 õppeaastal oli koolis 82 poissi ja 37 tüdrukut. Nendest lõpetasid klassikursuse 48 poissi ja 24 tüdrukut. Teiseks aastaks jäi 13 õpilast, järeleksami pidid sooritama 25 poissi ja 9 tüdrukut. Koolis töötas seitse õpetajat. Kool asus Sillapää mõisa hoones.

Kui praegu on võimalust haridust omandada tasuta, siis 1924. aastal tuli selle eest maksta 3500 marka.

II klass 1925. a

Järgmisele õppeaastale mindi vastu uue kooli nimega: **Võru maakonna Räpina ühis-põllumajandusgümnaasium**.

Ka õppekorralduses viidi sisse mõned muudatused:

- Koolikord nägi ette, et õpetaja ei lahku klassist enne, kui kõik õpilased on sealt väljunud.
- Hommikupalved otsustati asendada vaimuliku laulu laulmisega.

Koolikorra täiendused:

- Vahetundidel mitte õppida.
- Koolist võib õppetöö kestel ära olla ainult klassijuhataja loal.
- Võõraste vastuvõtmine õpilaskodus on lubatud kella kaheksani õhtul.

Õpilaste karistamine:

- Koolikorra rikkumise, korratu ülespidamise, laiskuse, hooletuse, omavoliliselt koolist puudumise, halva eeskuju ja äärmiselt vähese õppimise pärast – koolist kõrvaldatud kaks poeglast.

Õpilased aastal 1925

Järgmisel aastal muudeti kooli nime taas ning 1926/1927 õppeaastal kandis kool nime **Räpina ühis põllumajandusgümnaasium**.

Sisse viidi nõuded õpilaste riietusele:

Pedagoogilise nõukogu otsusega kehtestati õpilastele vormiriietus. Poistele must ülikond: kuub vähelahtise mahakäänatud kraega; tütarlastele sinine kleit ja must põll, pidulikel juhustel võivad tütarlapsed kanda valget kraed ja valgeid mansette. Kleidi pikkus kuus tolli allapoole põlvi. Jalanõud: poistele - mustad poolsaapad, tütarlastele – mustad kingad ja mustad sukad.

1927. aasta sügisel hakkas Räpina Ühis põllumajandusgümnaasiumi juures tööle iseseisva klassina üheaastane **Räpina Põlluja Kodumajanduslik Täienduskool**. „Kogu õppetöö eesmärgiks on anda õpilastele sedavõrd kindlaid teadmisi, et tema suudaks teotseda oma kutsealal täitsa iseseisvalt, kindlalt ja kus tarvis, juhatada ka teisi. Sellejuures katsutakse arendada ka majanduslikku mõtlemist, kuivõrra lubab seda teostada õpilaste vanus. Pääle puht teadmiste- oskuste õpetamise on koolil eesmärk õpilasi kasvatada, arendada neid inimesteks, kes suudavad ja tahavad luua väärtusi, elada ühiskonnas ja olla väärilised Eesti riigi kodanikud.“

Sportipoisid

Elle Mälberg (Ella-Adeele Raudmanson) aastal sündis 10. aprillil 1907. Aastal 1922 asus Elle õppima Räpina Reaalgümnaasiumi, mille 1927. aastal lõpetas. Sellega sai temast tänase Räpina Aianduskooli esimese lennu vilistlane. Pärast mõningast enesetäiendamist Tartus ja Tallinnas, sai Elle Raudmansonist bioloogia õpetaja Võõpsu 6-klassilises koolis, hiljem suundus ta tööle Räpina 6-klassilisse Algkooli. Lisaks õpetaja ametile juhendas Elle Mälberg rahvatantsurühmasid ning oli Põlva rajooni bioloogia- ja geograafia-keemia õpetajate ainesektsiooni juhatajaks. Tema õpilased said olümpiaadidel pidevalt märkimisväärsed tulemused. 1974. aastal suundus Elle Mälberg pensionile. Ta on Räpina linna aukodanik ning teda on autasustatud Kaitseliidu III klassi Valgeristi ordeniga. Samuti omistati talle 2014. aastal Räpina Aianduskooli hõbemärk.

2014 aastast kuni oma surmani 16. detsembril 2015 oli Elle Mälberg Eestis elav vanim inimene. Ta suri Räpinas 108-aastavanaselt.

Lugu valmis koostöös Räpina Aianduse- ja Koduloo muuseumiga

Liisi Kont, kutseõpetaja

Kaks poeglast otsustet mitmekordse üldise koolikorra ignoreerimise ja joomise pärast välja heita, hiljem muudetakse karistus nende põhjaliku kahetsuse ja töotuse põhjal, edaspidi enam mitte midagi nii hästi kooliseaduse, kui ka üldiste ühiskondlikkude reeglite vastu mitte eksida ja neid täpselt täita, otsustas pedagoogiline nõukogu vastu tulla õpilaste vanemate palvele, nende edasiõppimist koolis võimaldada, muutes endist karistust järgmiselt: vähendada poeglaste elukombeid ja hoiatada, et korduval kooli kasvatusreeglite vastu eksimisel neid kõrvaldatakse koolist ühegi vabandava põhjusega arvestama.

IIIb kl õpilased 1925. a.

Uudistamas Läti aiandusmaastikku

Aianduse õpetajad, pargiaednik ning aianduse eriala parimad õpilased Jaano Oras, Jegor Dejev ja Paula Lenk käisid juuni algul kaemas Läti aednike tegemisi. Läti võttis meid vastu kuivanud murudega, eriti paistis see silma Bulduri liivakatel maadel ja Riias.

Esmalt peatusime Priekuli tehnikumis, kus õpetatakse nii autoremondilukkseppi kui kokkasid, samuti loomakasvatust, põllupidamist jm. Sõbraliku olemise ja huumorimeelega koolijuht Imants Kupčs tegi meile koolis väikese ekskursiooni. Külastasime klassiruumi, kus oli lehm – plastist muidugi, teises jälle mitu sõidukit lahti monteeritud, kolmandas tegi üks õpilane järeleksamit. Töö toimus koolis nagu igas teiseski sarnases haridusasutuses.

Priekuli tehnikumi juht organiseeris meile huvitava ekskursiooni kohalikkude katmikaiaandusega tegelevasse ettevõttesse ja sordiaretuskeskusesse. Huvitav oli näha erinevaid tomatisorte. Tavapärasele punasele kirsstomatile ja võileivatomatile sekundeerisid kollased ploomtomatid. Et kasvuhoo- nese süsinikku enam, ei antud seda mitte kunstlikult juurde, vaid eemaldatud tomatilehed ja võrsed jäeti kasvuhoo- nese taimeridade alla kuivama. Suured ja rasked tomatikobarad olid toetatud spetsiaalsete klambritega. Muidugi olid kasvuhoo- nese kimalased. Selles ettevõttes olid eraldi kasvuhoo- nese lilleistikute tootmiseks, müügis olid väga ilusad ja kvaliteetsed taimed. Kasvuhoo- nese valitses puhtus ja kord. Sordiaretusjaamas võeti meid soojalt vastu ja anti põhjalik ülevaade instituudi ajaloost ja tänapäevast. Kahjuks põua tõttu meile katsepõldusid ei näidatud.

Lühikese peatuse tegime ka Siguldas. Minu jaoks oli nostalgiline käia neis paigus, kus olin viibinud umbes 30 aastat tagasi, mitmed kohad olid tuttavad ja meenusid kooliaegsed seiklused seal.

Edasi suundusime vaatama rajamisjär- gus parki, mis sai rahastuse tänu juba meilegi tuttavale valdade ühinemisele. Rodode aeda on koondatud kõik Lätis aretatud sordid, neid oli seal juba hea hulk ja valmistati ette maad uute tai- mede istutamiseks. Huvitav oli päikesekell, samuti terviserada, mida tuli läbi-

Tomatilehed ja võrsed jäeti kasvuhoo- nese taimeridade alla kuivama

Adažis paiknev imekaunis eraaed

da paljajalu. Valusate kohtade järgi tallal sai infotahvilt teada, milline or- gan või kehaosa vajab tohterdamist ja see pidas täitsa paika. ☺

Sellega aga päev ei lõppenud, võtsime suuna Česisesse, kus tehti meile lin- naekskursioon, giid rääkis väga huvita- valt selle paiga ajaloost ja nüüdisajast.

Teisel päeval külastasime Riia lähedal Baltezersi imekauni näidisaia puu- kooli. See oli erapuukool, mis tegutse- nud umbes 20 aastat. Kõigil olid silmad suured ja uudistamist jätkus. Osteti

kaasa istikuid, ruumipuuduse tõttu jäid aga mitmed taimed veel puukooli kas- vama. Parklas võis näha palju Eesti numbrimärkidega autosid, sest hinnad olid seal tõesti soodsad.

Jätkasime ilulainel ning käisime imetle- mas Adažis paiknevat imekaunist era- aeda, mille omanik oli kena lätlanne Velta Breidaka. Ka siit sai istikuid pä- rast aia imetlemist kaasa osta.

Pool päeva oli veel ees ning selle veet- sime Bulduri Aianduskoolis. Avaras aias oli suvelilled peenrad kujundatud

Bulduri Aianduskooli lille- ja köögiviljapeenrad

pilkupüüdvate mustritega, teised lilled olid eemal eraldi peenardel. Ka köögiviljadest oli kujundatud kenad mustritega peenrad. Läti 100. aastapäeva puhul oli aianduskooli koridoris näitus saja Läti tuntuima aedniku tegemiste kohta.

Uudistamist pakkus teistsugune õppekasvuhoone, kabriolett tüüpi katmikala, kus kogu kasvuhoone katus avanes täies mahus. Kasvuhoones kasvatati lilletaimede istikuid ja ka köögivilju. Kasvuhoone eesruumis oli avar müügisaal, kus toimus aktiivne tegevus. Õpilaste jaoks olid paigaldatud lauad ja tahvel ehk loodud otse töökeskkonda õppeklass.

Õhtul imetlesime Jūrmalas mere vahuseid laineid ja nautisime mõnusat meretuult. Toredaks väljakutseks sai õhtune jalutuskäik mööda luksuslike eramutega palistatud tänavat, kus imetlesime

suursuguselt kujundatud aedu.

Viimasel päeval võtsime ette jalutuskäigu Riia kesklinna pargis, kus oma suurepäraseid erialaseid teadmisi jagas meiega Andres Vaasa. Eriti vaimustunud olid õppekäigust õpilased. Küllastamata ei saanud me jätta Riias asuvat Läti Ülikooli botaanikaaeda, kus uudistamist oli palju. See on erinevate osakondadega väike aed keset linna, pisut suurem kui botaanikaaed Tartus. Eluvust pakkus liblikate maja ja kaktuste kasvuhoone, kust osteti kaasa imepäraseid pisikesi kaktuseid.

Viimane peatuspaik oli avaras Salaspilsi botaanikaaias, mida hoolega täiendatakse. Siin oli näha palju erinevaid kollektsioone: rooside, iiriste, pojengide ja päevaliiliate ning paljude teiste rohtsete taimede omi. Suurema osa maaalast võttis enda alla erinevate puittaimede kollektsioonid sugukondade jär-

Kasvuhoone lilledele Bulduri koolis

gi. Eriti ilus oli vaadata sel ajal õitsvat sõrmkäppi täis peenart. Meil on kõik need taimed kaitsealused, mistõttu selliseid peenraid Eestis ei kohta. Avaras kasvuhoones kasvas hulk imepäraseid taimi, neid andis tükk aega imetleda. Et selles aias kõik vajalik kenasti vaadeldud saaks, oleks liikumiseks vaja olnud jalgratast või rulluiske. Sinna tasub tagasi minna paari aasta pärast, kui praegused noored taimed on suuremaks kasvanud.

Oli tore reisiseltskond ja meeldiv reis, mida annab veel pikka aega mäletada. Aitäh Andres Vaasale ja Katrin Uurmānile, kelle kaudu saime ekskursioonid Baltezersi puukoolis, Priekuli dendropargis ning Adažis eraaias. Aitäh Koidula Rauk, kelle eestvedamisel see reis toimus.

Merike Aomets, kutseõpetaja

Fotod: L. Kont

Baltezersi puukool

Pilkupüüdev skulptuur Riias

Noor Aednike võistlus Tšehhis

Minul, Ragnel ja Egle-Riinul tuli võimalus osaleda Noor Aedniku võistlusel, mis toimus 20.-25. augustil Tšehhis. Meie juhendajaks, tiimiliidriks, oli õpetaja Andres Vaasa. Võistlusel osalesid 19 võistkonda 14st riigist: Belgia, Portugal, Poola, Läti, Eesti, Rootsi, Holland, Prantsusmaa, Saksamaa, Austria, Itaalia, Luksemburg, Rumeenia, Tšehhi.

Ma ei osanud sellist pakkumist oodata, võimalus Eestit esindada tuli mulle üllatusena. Alguses ei tahtnud minna, aga pärast mõtlesin ümber. Sellist võimalust ei pakuta ju iga päev.

Alustan sellest, et esimese päeva esmaspäeva varahommikul sättisime end Tallinna lennujaama poole teele. Olime kergelt pabinas ja mõtlesime, kuidas me hakkame saame ja kuidas taimede tundmisega läheb.

Rahjardi Aianduskooli jõudes märkasin, et neil on tagasihoidlikud kollektsooniaiad võrreldes Räpina Aianduskooli aedadega. Loomulikult kasvas seal selliseid taimi ka, mida ma pole ealeski näinud.

Ühikatubadesse laiali jagades oli minu jaoks kõige hirmutav osa see, kui sain teada, et toakaaslane on teisest rahvusest. Pidin maa alla vajuma ja mõtlesin, appi, kuidas ma keeleliselt hakkama saan. Õnneks asi nii hull ei olnud, sest käte ja jalgadega sai ikka lobisetud.

Saabumispäeva õhtul oli koosolek, kus loositi järgmiseks võistluspäevaks segavõistkonnad. Minul oli juhendajaks sakslane Pierre ja võistkonnakaaslasteks itaallanna Lea, sakslanna Axele. Pierre ja Axele olid aednikud ja Lea florist.

Teisel päeval algas võistlus, kus ülesanneteks oli: väetise arvutamine, traktori ja muruniiduki parandamine, taimede määramine lõhna, maitse ja kompimise abil, taimede viljade määramine, pistikute tegemine ning takistusraja läbimine. Traktori parandamisel ja takistusraja läbimisel sai kõige rohkem nalja, sest ma polnud varem selliste asjadega kokku puutunud. Sain võistlusest palju uusi kogemusi.

Peale võistluspäeva viidi meid Mikulovi linna uudistama. Väga kena linn oli.

Kolmandal päeval võistlesime Ragne ja Ele-Riinuga ühes võistkonnas. Valmis tuli teha lilleseade (spiraalkimp, kae-

Jaano, Egle-Riin, Ragne ja õpetaja Andres Vaasa

Koopas võib paadiga sõita

laehe ja kübarakaunistus), lillede istutamiseks maa ette valmistada ja taimed plaani järgi istutada. Keeruliseks muutis asja 32-kraadine kuumus, millega meie, eestlased, harjunud pole. Lämbe õhk väsis korralikult, kuid me ei andnud alla. Võistlusärevus sundis aina edasi pingutama.

Neljandal päeval olid järgmised võistlusülesanded: pookimine, seemnete määramine, kasseti täitmine ja pistikute tegemine, toataimede istutamine ühisesse potti, taimekaitse (preparaadi koguse arvutamine ja pritsimine) ning suure hariliku vahtra 'Glossom' istutamine ja toestamine. Pookimisel oli kõige huvitavam see, et poogendi sidumiseks mõeldud materjal oli neil teistsugune, mida ma polnud elu seeski näinud ega kasutanud. Tolle eripära oli see, et lõpetamiseks pidid sõlme peale tegema, et see ei tuleks lahti. Toataimede istutamisel pidime jälgima, et ühisesse potti läheksid need taimed, kes sobivad tingimuste poolest üksteisega.

Peale viimast võistlust viidi meid Brno linnaga tutvuma. Seegi omapärane suur linn jättis kauni mulje. Mul õnnestus juhendajaga raamatupoes käia, kus oli oioi kui palju häid raamatuid, eriti aianduse valdkonnas.

Viiendal päeval vallutasime Macocha koopaid, mis oli meie jaoks väga põnev. Meil ei olnud sõnu. See oli lihtsalt wow ja veelkord wow.

Me jäime võistlusega rahule. Igatahes mina ei kahetse, et läksin. Saime palju uusi kogemusi, avardada silmaringi, praktiseerida võõrkeelt. Panin tähele, et tõelises hädas teeb inimese kõik, et olukorda lahendada. Andsin endast parima, et aru saada, mida kaasvõistlejad mulle öelda tahavad. Sai palju nalja ja uusi tutvavaid. Osavõtt on tähtsam kui võit. Osavõtuga võidavad rohkem kui oskad arvata.

Jaano Oras, FL18-42-K

Valgevene – puhtus, kord ja nostalgia

Viibisin 26. juunist kuni 30. juunini Valgevenes. Ausalt öeldes läksin sinna väikese eelarvamusega, mida on paljus kujundanud meedia. Teades, et Valgevenet valitseb diktaator Aleksandr Lukašenka. Väikese eelarvamusega kartsin leida eest morne inimesi, mingit nõukaaja halli – olid ju nõuka ajal meie majad ja inimesed kõik ühte värvi ning karva...

Leidsin eest igas kohas, nii maal kui linnas, ideaalse korra: teeäärred puhtad, põllud umbrohuvalad, linnades maas mitte ühtegi paberitükki, vedelevat taarat ja muud prahti, isegi mitte puulehti... Ühelgi majal ei näinu mingit sodimist, grafitit ega roppe sõnumeid. Kas tõesti suudab siis Lukašenka seista iga maja ees ja valvata, et seal valitseks kord? Valgevenelased ise väitsid, et nende maa promo ongi puhtus ja kord. Julgen väita, et see ei olnud loosunglik vaid ehe. Paistab, et selles riigis austab iga kodanik pea igat nurka kui oma omandit, sest teisiti ei oska ma seda põhjendada. Saabudes tagasi Tallinna südalinna, oli mul tunne, nagu oleksin sattunud prügimäele – kõikjal vedelised paberid, tühjad joogitopsid, kiirtoidupakendid, suitsukonid, väljasülitatud nätsud jne.

Oma ekskursioonil läbisin ühe viiendiku Valgevene territooriumist, marsruudil Minsk, Nesviž, Mir, Novogrudok ja Grodno. Valdav osa Valgevene pindalast on madal, 110-200 meetri kõrgune tasandik. Idast läände kulgeb Valgevene kõrgustik. Valgevene kõrgeim tipp on 345 meetri kõrgune Džiaržynskaja mägi. Metsaga on kaetud 41% Valgevene pindalast. Valgevene on üks vähesetest riikidest, kus euroopa piison, meie

väljasurnud tarvase lähisugulane, looduses vabalt elab.

Valgevene pealinna Minskit on esmakordselt mainitud aastal 1067. Linn, mille nõukogude väed isakese Stalini käsul pommitasid peaaegu maatas (säilis vaid 5-6% linnast), sest ei maksnud inimestel vaid võit. Sakslastele oli selline ülbust nii ootamatu, et nad ei jõudnud linnast isegi põgeneda ja kogu peakorter, mida ei pommitatud, vahistati. Praegu asub seal Valgevene valitsus ja maja ees väljakul seisab suures aus Lenini büst, mida kohalikud kutsuvad tõukerattal sõitvaks Leniniks. Samas on püütud taastada väikest osa säilinud vanalinnast. Linnas on palju pärast sõda ehitatud stalinlikke ehitisi. Haljasalad ja lilleklumbid on kõik ilusti hooldatud, umbrohupuhtad ja kastetud, sest ka Valgevenes valitses sellel suvel suur pööd.

Tegelikult paelusid ja köitsid meid suu- rest sõjast täielikult pääsenud vanad lossid nagu Neviž, Mir ja üks ilusamaid vanalinnu Grodno. Grodnos saatis suuremad hävingud korda hoopis Nikita Hruštšov, kes lasi aastal 1961 õhata linna suurima vaatamisväärsuse – Jumalaema kiriku, mille kohal on praegu ausammas. Giid väitis, et president Lukašenkal on plaanis kirik täielikult taastada, nagu seda on tehtud ju ka Moskvas. Grodnos tegutseb mitu katoliku kloostrit, õigeusu kirikut ja kloostrit, luterlik kogudus koos kirikuga ja sünagoog, mis säilis ka vaatamata II maailmasõjale. Linnas on väga palju vaatamisväärsusi. Peagi saab restaureeritud ka vana ajalooline Grodno loss, mis on ehitatud XI sajandil. Uues lossis, mis restaureeriti aastal 1973,

Lillekell Minski raekoja ees

Miri loss

asub praegu arhitektuuri muuseum.

Soovitan kõigil minna Valgevenesse ja kindlasti te ei kahetse. Rahvas on sõbralik, abivalmis ja naerusuine, kuigi kuupalk on keskmiselt kusagil 350 euro piires. Seega tunnete ennast Valgevenes nagu miljonärid. Ise tahaksin külastada Belovežje ürgmetsa ja piidelda piisoneid... Loodan, et mu unistus täitub, aga miks mitte minna kõik koos?

Toivo Niiberg, kutseõpetaja

Minsk — seisev Toivo ja tõukerattaga sõitev Lenin

Grodno vanalinn

Holland — saja eri näoga maa

21. augusti varahommikul oli õppemajandi kollektiiv – juhataja Urmas, aednikud Siina ja Maiken, kasvuhooneaednik Esta ning pargiaednik Ille, Tartus Ülenurme lennujaamas, et alustada õppe- ja tutvumisreise Hollandisse.

Lend Helsingisse Vantaa lennuväljale kulges rahulikult, pisut ootamist ja saimegi juba Amsterdam lennukile istuda. Ka see osa lennust kulges plaanipäraselt, juba maandusimegi Schipholi lennujaamas ning pisukese otsimise peale leidsime rendiauto üles. Urmase osaval roolimisel võtsime suuna Rotterdami poole, kus meid ootas hubane hotell Van Walsum, mis sai meie koduks järgnevateks päevadeks.

Asjad lahti pakitud, sõitsime Amsterdam, et tutvuda linna ja linnahaljastusega. Linnade vahel kulgeb liiklus kiirteedel, kõikjal on viidad ja elektroonilised tablood. Mugav! Amsterdam võttis meid vastu sagimise, tuhandete ratas- te, sadade rahvuste ja keelte paabelina. Parkimismajad on reeglina maa- alused, pargitakse küll ka teede äärde ja kanalite kõrvale, aga sinna kohta leida on päris keeruline. Amsterdam vanalinn võlus meid oma armsate majakeste, kanalite ja sõbralike inimestega. Minu jaoks oli natuke kummaline, et igas teises poekeses ja müügikohas võis osta kanepit ja sellest valmistatud tooteid. Teadajamad rääkisid, et Holland ongi vabameelne maa ja seal võib neid meelemürke vabalt osta ja kasutada. Teine vabameelsus on Hollandis *punas- te laternate tänav*, kus kehavõlulid ja muid teenuseid pakuvad igasuguses vanuses ja nahavärvis naised. Meie sealviibimise ajal olid laternad kustus, akendel kardinad ees ja nende töö-öö veel algamata.

Kohvikus keha kinnitades nägime kanalitel palju erinevaid lõbusõidulaevu, mille pardalt võis avaneda tore vaade linnale. Endal jäi seekord laevasõit tegemata, sest kui ausalt öelda, oli pileti- hind veidi krõbedavõitu.

Madame Tussaud vahakujude muuseum avaldas sügavat muljet, eriti tore oli seista Barack Obama või Angela Merkeli kõrval – nagu päris.☺

Teisel päeval, peale rikkalikku hommiku- sööki, suundusime Boskoop linna poole tee. Selle lähistel ootas meid

Ille, Maiken, Siina ja Esta mini-Hollandi taustal

suur mess Plantarium, mis toimus 22.-24. augustil. Paljud puukoolid, nii Hollandist kui mujalt Euroopast tutvustasid oma toodangut ja hulgiostjad said CC-konteineritel olevat kaupa osta. Seal tutvustati mitmeid uusi püsikute, rooside ja puude-põõsaste sorte. Neid kõiki oleks tahtnud kaasa tuua, kahjuks lennukipagasi kaal seadis piirid. Leppisime kataloogide, hämmastavate muljete ning fotodega.

Sama päeva õhtul otsustasime minna Rotterdami loomaaeda. Meil vedas, sest üks kohalik pank tegi just sel päeval loomaaia oma promoürituse ja saime tasuta sisse. Ja kus seal oli vaa- data! Ninasarvikud, elevandid, kaamelid, kaelkirjakud jpm huvitavat. Veetsime loodusesse sulanduvast loomaias mitu harivat tundi.

Hommikul peale sööki liikusime jälle Boskoopi, sest seal kandis asub mitmeid puukoole, millest mõnda jõudsi- me ka külastada. Esveldi puukoolis asub rikkaliku taimevalikuga müügiala ning vahtrate kollektsoon, mis juba nüüd oli muljetavaldav, sügisvärvides kindlasti veelgi võrratum. Teeradadel oli killustiku ja sõelmete asemel kasu- tatud rannakarpide kodadest katet – seal juba paljajalu naljalt ei kõnni. Puu- kooli kasutada oli kolm kanalitevahelist ala, mis omavahel sildadega ühenda- tud. Enamus puukoole, mida nägime, asus vaid ühel kitsal ribal ja oli spetsia- liseerunud nt rododendronite, ronitai- mede vms kasvatamisele. Nägime ka puukooli, mille spetsialiteedi hulka kuulusid erinevaid magnooliaid. Osad neist isegi õitsesid ja loomulikult panid need õied vaimustusest õhkama.

Puukoolidest juba küllastumust tundes liikusime lähedal asuvasse Gouda linna (seda nime oleme näinud juustupaken- dil),☺ kus uudistasime kohalikku rae-

koda ja turgu. Saatsin kodustele post- kaardid, mille kohale saabumist oli huvitav jälgida.

Selle päeva viimaseks sihtkohaks oli Haagi linn, kus asub selline tore vaata- misväärsus nagu Madurodam – mini- Holland, kus on esindatud kõik Hollandi tähtsamad paigad ja silmapaistvamad ehitised. Osa ekspositsioonist oli inter- aktiivne – näiteks sai Armin van Buure- ni kontserdi maketi juures valida ühe tema esitatava pala, mille juures minifi- guurid liikusid ja elasid esinejale kaasa nagu päris kontserdil. Koos tillukeste laevukestega ulpisid mini-kanalites ka päris pardid, kes tundusid paadi kõrval hiigelsuurtena.☺ Keegi meist käis välja mõtte teha Rāpinasse mini-Eesti. See suurendaks kohalikku turismi märki- misväärselt, leiduks vaid rahastaja!

Viimasel päeval vaatasime Rotterdami sadamat ning siis vurasime taas Amsterdami, kus ootas uurimist kohalik botaanikaaed. Sellele tibatillukesele alale on mahutatud tohutu hulk puid- põõsaid-püsikuid-suvikuid ja isegi köö- givilju. Igatahes mina polnud seni näi- nud nii võimsaid hõlmikpuid ja mam- mutipuid. Ka troopikamaja oli vägev – isegi viljakandev banaanitaim oli seal, muust rääkimata.

Linnahaljastuses kasutatakse Hollandis plaataneid, kes on sama levinud nagu meil suurelehelised pärnad. Mulle meeldisid need puud väga ja kui veab, saan ka endale ühe aeda istutada.☺

Üksmeelselt arvasime, et reis kulges toredalt, vahva oli näha, mida pakub muu maailm ja hea oli välja saada töö- rutiinist kodu-põld-aed-park-kasvu- hoone-kodu. Täname Urmas Rohti õp- pereisi organiseerimise eest. Samuti suur tänu direktor Kalle Toomile ja Janeli Trahvile.

Amsterdam ja jalgrattad

Tuntud juustulinna Gouda keskvaljak

Killuke hortensiate väljapanekust

Sügisessi elevus

Ille Rämmer, pargiaednik Fotod: U. Roht

Uue töötaja ankeet

Minu nimi on **Meelike Kruusamäe**.
Minu amet on **infospetsialist**.
Minu esimene emotsioon aianduskooli tööle tulles **oli positiivne, sest kool on mõnusa rohelusega ümbritsetud ja kollektiiv igati tore**.

Minu ameti suurim väljakutse on **aianduskooli reklaamida ja ilmselt ka kooli 95. juubeli korraldamine**.

Kolm mõnusaimat asja elus on **aeg iseendale, raamatud ja mõnus seltskond**.

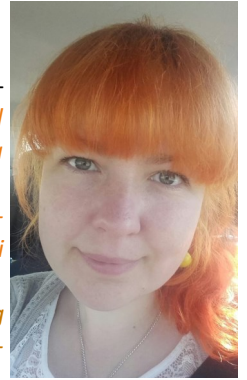
Praegu loen **Luule Viilma „Ellujäämise õpetus“ III**.

Parim nõuanne, mis mulle on antud: **„Ükskõik mis juhtub, jää iseendaks“**.

Imetlen **neid inimesi, kes oskavad hoida töö ja isikliku elu tasakaalus**.

Kõige õnnelikum olen **oma perega koos olles**.

Ma ei ole kunagi **langevarjuga hüpanud**. 😊

Minu nimi on **Svea Soomets**.

Minu amet on **maastikuehituse juhtõpetaja**.

Minu esimene emotsioon aianduskooli tööle tulles – **ma olen siin juba olnud (õppinud)**.

Minu ameti suurim väljakutse on **kõigeaegselt hakkamasaamine**.

Kolm mõnusaimat asja elus on **ahjuti, kodus tehtud leib, pehme lõng ja vardad**.

Praegu loen **Lee Child „Ebaõnn ja äpardused“**.

Parim nõuanne, mis mulle on antud: **„Kui ootad, et asjad muutuksid, aga ise selleks midagi ette ei võta, võiksid sama hästi lennujaamas laeva oodata“**.

Imetlen **paljusid asju, nende hulgas päikeseloojangut mere ääres**.

Kõige õnnelikum olen **kui mu pere on kodus**.

Ma ei ole kunagi **tänavakive paigaldanud**.

Minu nimi on **Krista Tepaskind**.

Minu amet on **aednik**.

Minu esimene emotsioon aianduskooli tööle tulles **on meeldiv suhtlemine**.

Minu ameti suurim väljakutse on **uuesti meelde tuletada taimede ladinakeelsed nimetused**.

Kolm mõnusaimat asja elus on **raamatute lugemine, pohla-õunakook jäätisega ja joonistamine**.

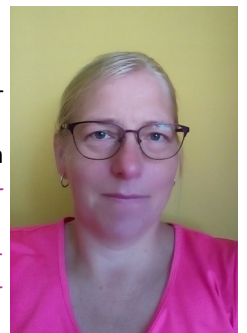
Praegu loen **Daniel J. Siegeli raamatut „Ajutorm“**.

Parim nõuanne, mis mulle on antud: **„Varajane vaivas noka, illane siputas tsiibu“**.

Imetlen **inimesi, kes on leidlikud ja loovad**.

Kõige õnnelikum olen **hommikul, kui aknast õue vaadates paistab päike**.

Ma ei ole kunagi **ralliautoga sõitnud**.

TASUTA HUVIRINGID 2018/2019 ÕPPEAASTAL PÄEVASE
OSAKONNA ÕPILASTELE

MEIE KOOLIS TOIMUVAD HUVIRINGID

Lauluring. Teisipäeval kell 17.00.

Juhendaja Tiina Kadarpi - alustab 9. oktoobril

Nutiring. Teisipäeval (kaks korda kuus) kell 16.00-17.00.

Juhendaja Katrin Uurman - alustab 9. oktoobril

Spordiring. Teisipäev ja neljapäev kell 17.00-19.00.

Juhendaja Heini Lumpre, alustab 2. oktoobril

Jooga. Kolmapäeval kell 16.30. Juhendaja Zulfiya Sadõkova,
alustab 10. oktoobril kell 16.30

Lilleseade ring. Juhendaja Reet Palusalu. Neli korda aastas:
sügis-, jõulu-, sõbrapäeva-, munapühade seaded.

Sügiseseaded - 11. oktoobril kell 16.00

Stuudiofoto. Juhendaja Indrek Kaeli. Tutvustav tund
22. oktoobril kell 17.00

Puidutöö ring. Juhendaja Priit Trahv. Tutvustav tund
15. oktoobril kell 17.00

Vene keel algajatele. Juhendaja Irma Samoldina.

Tutvustav tund 18. oktoobril kell 16.00

Inglise keel edasijõudnutele. Juhendaja Maret Hunt.

Tutvustav tund 7. novembril kell 16.00

PRIVE VABA AJA KESKUSE TEGEVUSED

Prive vaba aja keskus (Kooli 19 II korrus) toimuvad tegevused:

***Jumping treeningud.** Teisipäev, neljapäev kell 18.30.

Juhendaja Triin Lõpp. Kool maksab nädalas korra eest!

***Kõhutants.** Esmaspäeval 19.00. Juhendaja Ingrid Veske

*Tee tööd ja näe vaeva aianduskoolis,
siis tuleb ka armastus!
Palju õnne Janely ja Priit Trahv!*

ERASMUS+ projekt

„Uued kogemused Euroopast!“

Välispraktikale kandideeri-
mine toimub 10. septemb-
rist kuni 31. oktoobrini

2018. 2018/2019. õppeaastal saavad minna
välispraktikale 37 õpilast. Partnerkoolide nimekiri
ja rohkem infot nende koolide kohta on leitav
aianduskooli kodulehelt:

<http://www.aianduskool.ee/praktika-erasmus/>

Kandideerimiseks esita avaldus, europassi CV
(inglise või saksa keeles, soovitatavalt koos foto-
ga) ja võõrkeelne motivatsioonikiri (kuni üks A4
lehekülg) Räpina Aianduskooli projektijuhile
elektroonselt aadressil:

janely.trahv@aianduskool.ee

Lisainfo: projektijuht Janely Trahv,
tel. 54 00 40 90, ruum 335

ALATES 10. OKTOOBRIK
KOLMAPÄEVITI KELL 16:30

JOOGA

Joogaõpetaja Zulfiya Sadõkova

Sobib algajatele. Kaasa võtta joogamatt
Registreerimine raamatukogus või
kursusejuhataja juures

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suur tänud kõigile, kes lehenumbri
ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont Küljendaja Valdur Truija

Septembrikuu nali

Uuringud on tõestanud, et kaks minutit naeru on sama
kasulik kui 20 minutit jooksmist.

Nüüd ma siis istun pargis ja naeran jooksjate üle.